

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکترای دندانپزشکی

موضوع:

بررسی علل خارج کردن دندانهای دائمی در شهرستان قزوین در سال ۱۳۷۶

به راهنمایی استاد ارجمند:

جناب آقای دکتر محمدجعفر اقبال

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر محمدرضا کریمی

نگارش:

سید محمدرضا شاه‌امیر طباطبایی

این تحقیق به منظور بررسی علل خارج کردن دندانهای دائمی در شهرستان قزوین در سال ۱۳۷۶ هـ ش انجام گردید. تعداد ۴۱ دندانپزشک عمومی، ۱۰ متخصص و ۹ مرکز شهری و ۲۳ مرکز روستایی تحت پوشش مرکز بهداشتی شهید بلندیان قزوین و تعداد ۸ درمانگاه تحت پوشش ارگانهای مختلف در این طرح پژوهشی با پرکردن پرسشنامه‌های در اختیار قرار داده شده در انجام این تحقیق همکاری نمودند. در طول مدت (۶ هفته) انجام طرح پژوهشی، ۱۲۹۱ بیمار (۶۳۳ مرد، ۶۵۵ زن و ۳ مورد نامعلوم) به مراکز مختلف بهداشتی - درمانی ذکر شده فوق مراجعه نمودند که در طی این مدت تعداد ۲۴۲۰ دندان خارج گردید. در این تحقیق بیماران به ۸ گروه سنی (۱۲-۶، ۲۰-۱۳، ۳۰-۲۱، ۴۰-۳۱، ۵۰-۴۱، ۶۰-۵۱، ۷۰-۶۱ و ۷۰+) تقسیم شدند. با بررسی پرسشنامه‌های تکمیل شده، تعداد و نوع دندانهای خارج شده مشخص شد و علت متغیرهای متفاوتی که در از دست دادن دندانها مؤثر می‌باشند با بکارگیری آزمونهای^۲ آنالیز T-test و آنالیز واریانس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل نشان می‌دهد که تعداد دندانهای خارج شده در مردان (۱۱۸۱ دندان) و زنان (۱۱۸۵ دندان) تقریباً مساوی بود. بیشترین و کمترین دندان خارج شده به ترتیب دندان آسیای اول پائین و دندانهای ثنایای پائین می‌باشد و گروه سنی ۳۱-۴۰ سال بیشترین تعداد دندان را خارج کردند. پوسیدگی بیشترین علت خارج کردن دندانها در تمام گروههای سنی زیر ۴۰ سال و بالعکس بیماریهای پرودنتال بیشترین علت خارج کردن دندانها در گروههای سنی بالای ۴۰ سال می‌باشد. گروههای سنی ۶۰-۵۰ سال بیشترین افرادی بودند که اقدام به خارج نمودن تمام دندانهای خود جهت درمان پروتز کامل کردند. مهمترین عامل کمکی در خارج کردن دندان، درد بوده است و از کل موارد خارج کردن دندانها ۵۴/۷ درصد مجوز علمی خارج شدن نداشتند و ضمناً ارتباط معنی داری بین شغل و میزان تحصیلات بیماران و تعداد دندانهای خارج شده مشاهده نشد.